

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo administracija) in ekspedicija na starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " — "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. — kr.
za pol leta . . . 4 " — "
za četrt leta . . . 2 " — "

V Ljubljani na dom poslati velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stoluem trgu hiš. št. 284.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Tujčevanje v „Slov. Narodu.“

I.

Menda ko odgovor na „Slovenčev“ pogajanje za edinost med Slovenci prinaša „Narod“ spis za spisom, s kakoršnimi do kosti in mozga žali verski čut poštenih Slovencev. Undan se je pogajal za nekega Mandelca, ki se mu zdi, da bi vtegnil biti Slovenec; nekaj pregnanec zaradi luteranstva, češ, ima slovensko ime in je bil prišel iz Nemškega tiskarnice ustanovit l. 1575 v Ljubljani; naj se toraj tristoletnica obhaja, dozdevnemu luteranskemu mučencu in tiskarstvu na čast, se ve, da le katoliški cerkvi eno pritisnejo, če je bilo že vse to res ali ne! — V št. 49 dopis iz Ruskega je čitatelje pital z žolčnato sovražljivostjo zoper Rim in katoličanstvo, če tudi je ravno prej trdil, da to je „halucinacija“, da je Rus sovražnik katoličanstva. V nekem spisu iz „Golosa“, ki ga je posnel, je cunjarsko psovanje jezuitov, Rima itd., posebno pa mu ni prav, da Bolgari na Macedonskem prestopajo v katoliško cerkev, češ, da se slabi vpliv „pravoslavne Rusije“ nad Bolgari.

V št. 51 pravi: „Nobenemu ne vsilujemo svojih misli.“ Že pol vrstice dalje pa jo zakroži: „Čudno se mi pa zdi ošabno „Slovenčev“ zahtevanje, naj mi samo mislimo, a pisati in govoriti ne smemo po svojih načelih.“ Čudna pa so ta načela, s katerimi naš narod kužijo ti ljudje! Kdo vendar bi ne branil, ako vidi, da sovražnik bližnjega hoče ostrupiti, umoriti, v brezno ga stermoglaviti! Mi bi bili izdajavci in sovražniki našega naroda, ako bi molčali, ko vidimo, kako ta list to hvalisa in v zvezde kuje, kar le po kakem krivoverstvu dahne; vero našega naroda, največjo svetinjo in ded-

šino naših očetov pa z nogami tepta. V št. 52 iz „Petersburga“ čenčú o „vzvišenem Husu“, češ, da njegovo namerenje nij bilo v prvi vrsti versko, pačpa narodno (!), — česna o „verskem fanatizmu“ in „rimskih novotarijah — prav po Lutrovo. Namesti da bi se mladi Slovenci, kedar pridejo na tuje, še zlasti med slovanske razkolnike, obnašali kakor poštene in značajni zagovorniki vere svojega naroda, se pa najdejo celo taki, ki sovražstvo do nje iz tujstva v domovino trosijo! Kje je značaj? Kje moštvo in poštenje?

Kaj čemo pa reči k besedam v „Narodu“: „Stranka torej, h kateri se šteje z malimi izjemami vsa (!) narodna inteligencija, ne sme pisati svojih načel, a stranka, ki obstaja le iz duhovnov in nekoliko redkih fanatiziranih menj izobraženih ljudi, pa svobodno svoja načela bi trosila (tako?) med naš narod . . .“ Kaj tako neslano-perfidnega, kakor so ta krehanja, pač ni za vsakim plotom. Da bi duhovstvo, ki edino kakor celi stan z narodom vred še stoji za vero in narodnost, za zgolj stranko oklical, je ločil duhovstvo od naroda in mu le še nekatere „menj izobražene“ milostno brnil in pustil, ko vendar vsak ve, da na Slovenskem je z duhovstvom vred ves in celi narod kompaktno veren, katolišk. Kje je pa „masa“ tiste brezverske inteligencije, o kateri „Narod“ govori? Pokažite jo nam! Menda v vaši domišljiji! Večina tistih, zlasti kakor stanov, katerim velja kaj družega na svetu več kot vera, je že pri nemških ustavovercih (tudi na vas sploh se ne moremo zanesti, da bi za njimi ne potegnili); kje tedaj je vaša stranka? Ako je nekatere Slovence oblizal nemški nihilizem“ in zopercerkveni „švindl“, je taka neznačajnost za prizadete pač slaba čast; kajti ta delež odpadstva, renegatstva od svoje cer-

kve ti posamezniki delé z večino vstavoverstva, z možmi „krahovci“ in sploh z naj slabšimi ljudmi tujih narodov. Pač naj bi se žalostni vitezi tega plemena, potujčeni na duhu, raji osramoteni skrivali, kakor pa da se s sramoto še bahajo in hvalisajo, da so „slovenska inteligencija“.

Kaj posebnega je blezo hotel pisec povedati z besedami: „Gotovo spadam mej tiste, kojim je slovenska narodnost prva in potem stoprv liberalizem.“ No, s tim si dosti povedal, da te poznamo. Narodnost ti je prva. Kakošne narodnosti boš pa čez nektera leta — morebiti že mesce — po smrti? Nam je prvi Bog in sv. vera. Ako Božje namene odstranimo, zavržemo, prevrnemo in s tim sebe in narod pogubimo, nam bo malo pomagalo, naj sodnji dan po hrvaško, madjarsko, turško ali kranjsko kričimo: „Goré, podite na nas; hribi, pokrite nas!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. marcija.

Avstrijske dežele.

Državni zbor bode sicer kmalo šel na velikonočne počitnice, pa tirolski poslanci vendar niso mogli ućakati tega časa, ter so jo že naprej popihali domov. Da jim Dunaj in državni zbor nič kaj ni po volji, razvidno je iz tega, ker se je baron Giovanelli poslanstvu odpovedal; baron Dipauli pa še ni prišel na Dunaj in se mu še ni zdelo vredno na pozivanje predsednikovo, da naj se opraviči, dati kak odgovor. Poslanci so se zaradi tega nad njim znosili s tem, da so mu vzeli poslanstvo, ter raka v vodo vrgli. Na dnevnem redu 15. t. m. bila je tudi postava o starokatoličanih.

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

Prijatelji so se še dolgo razgovarjali o vzvišenej in pomenljivej svečanosti. Nahamani je razlagal novopokrščenim, da Kristus je Petra pokrstil, Peter Andreja, Andrej Jakoba, Jakob Janeza in še druge. Kristijanje so krščevali s početka edino v Jordanu, a ker se je cerkev bolj in bolj množila, ker je več potov vstalo preganjanje, zato so začeli krščevati tudi v obzidanih prostorih. Za krst ni treba dolge priprave, zahteva se, da proseči je do vzeten, da veruje na kraljestvo božje in njegovega ustanovitelja. Na Duhovo bilo je to prav očito, kajti apostelji so sprejemali cele množice v cerkev Jezusovo, da-si niso bile

podučene v nauku Kristusovem, kajti še le po sv. krstu prav za prav prejeli so moč, da so umeli nauk, po sv. krstu še le so se jim odpirali zakladi sv. cerkve.

Takrat, vzlasti za časa preganjanja, bilo je v navadi, da so novopokrščene takoj začeli pripravljati za sv. obhajilo, in zbog tega začeli so takoj razlagati ta zakrament tudi Hananiju.

Ta svečanost pa je postala pomenljivejša tudi zato, ker se je bil tačas Jakob starejši, apostelj španjski, povrnil v Jeruzalem, in je želel biškop jeruzalemski, naj on obhaja novopokrščene.

Za to slovesnost se je cerkev v Betezdi na novo olepšala. Z navdušenim veseljem sprejeli so zbrani čestita oznanovalec Gospodova, ktera sta ga vedno spremljevala, odkar ju je bil odbral za svoja učenca, a po smrti njegovej sta marljivo in požrtvovalno izvrševala, kar je bil naročil vsem skupaj rekoč: „Oznanujte evangelije vsem narodom!“

Ko so diakoni priredili oltar in svete posode, pristopil je apostelj španjski darovat nekrvavi novozavezni dar, Jakob mlajši in še eden duhovnih sta pa stregla pri svetem dejanju. Med sveto mašo je mašnik obhajal najpreje novopokrščene, potem ostale vernike. Po obhajilu je iskreno govoril obhajanim, da morajo pripravljene biti, in to vsi, zlasti ti, kateri so ravnokar prejeli Jezusa, raje umreti, kakor zatajiti ga, in ta prilika utegne se jim kmalo ponuditi, če nastane preganjanje. In kakor je Gospod na trdem križu molil za svoje sovražnike, tako morajo tudi oni moliti za svoje preganjalce, preden se vrnejo domu.

Verniki odmolivši naročano molitev in navdušivši se prepevaje svete pesmi, razšli so se tiho popreje še drug drugega poljubivši na znak miru.

Hanani se je tako rekoč do cela prerodil: sveta nadzemljaska radost je prevplivala srce njegovo, radost, ki je presegala vse, kar je kedaj bil videl in občutil krasnega in draže-

Herbst je obljubil, da se hoče krepko potegovati za njo ter prigravati ministrom. Pa ti so že velikokrat pokazali, da se za javkanje njegovo in njegove stranke ne zmenijo.

Na **Českem** so imeli 15. t. m. volitve za deželni zbor. Izvoljeni so od Staročehov priporočeni kandidati. Mladočehi so dobili le enega samega.

Ogerski novi minister Tisza bi tudi Hrvate rad vjel na svoje limanice in jim dela zlate obljube. A Hrvati ga že poznajo in se mu ne bodo dali tako lahko premotiti. Eni izmed njihovih poslancev so se pa že oklenili Sennyea, ki zlasti v gosposki zbornici dobiva čedalje več privrženecv.

Vnanje države.

Pruski kancelar ostane v službi ter upa še dolgo dolgo biti „Veliki-Nemčiji“ na čelu. Zdaj dela na to, da bi se ruski in avstrijski car zopet sošla z Viljemom. Naši vradni listi so to od „N. fr. Pr.“ sproženo novico zanikali, pa „N. fr. Presse“ vsled tega še odločnejše trdi, da cesarji se bodo sošli, ko bo ruski car bival v Emsu.

Francosko novo ministerstvo strankam ni nič kaj po volji, in večina, ki ga je spravila na dan, bode kmalo zopet začela kršiti se. Tolikokrat so se že prepričali, da z republiko nič ni, pa se jih vendar še vedno toliko za njo navdušuje, da so monarhistom roke zvezane.

Papež so v konzistoriju 15. t. m. za kardinale imenovali Gianellia, Ledohovskega, Mac Closkeya, Manninga, Dechampsja, pa Bartolinia. 5 drugih bodo imenovali pozneje.

Mehikanski liberalci so z novimi proticerkvenimi postavami tako razkačili katoličane, da se upora bojé.

Izvirni dopisi.

Iz Bele pokrajine 12. marcija. Res lepo se godi nam Slovanom v Avstriji. Vlada zatira vse naše prosvete po svoji volji in mi, ki trpimo, moramo še žuljevi davek plačevati v naše narodnosti zatiranje. — Borni kmetje trudimo se in si pridelujemo v potu svoj kruh, pa se gode v naših krajih take nepoštenosti, kakor ob volitvah v trgovinsko zbornico. Kako se je delalo in napenjalo po Metliki, kako po Poljanah i. t. d. Mi smo zvesti cesarju, kakor so bili naši očetje; a vlada nam še tega ne pusti, kar nam zagotavljajo prve državljanske postave — namreč narodnosti. Koliko milijonov vlada nepotrebno izda, ali pa v

prospeh nemčurstva daruje, ko se nam niti ne napravijo potrebne šole, ne ljudske, ne gimnazijske, niti se za vse Slovence le osnuje eno vseučilišče. Res ubogi smo Slovenci! Koliko časa bo nas še tlačila mora nezakanosti in nepravčnosti? Kedaj nam zabliski zlata zora tiste svobode, ki na verski podlagi in na podlagi prava osrečuje narode? Ali nam ne zakrivi mnogo medsebojni bratovski prepri! Oh! bratje narodnjaci, podajmo si složno roke, pustimo osebnosti in na podlogi vérne narodnosti objemimo se, da hočemo složno zoper napade in vsa sovražna tlačenja svoj mili narod braniti! Bratje! pomirimo se, ko nas od vseh strani skušajo zatreti. Ako so bili naši pradedi nesložni, dvignimo mi tri prste kviško, in drugo roko na srce, enako švicarskim zasčitnikom in rešiteljem in sklenimo mir v domačem taborju. Tedaj sini Slave: Mir — naprej zastava Slave.

Iz Trsta, 15. marca. — (Polit. društvo „Edinost“) je imelo včeraj svoj drugi občni zbor v rojanskej čitalnici, prenapolnjen s poslušalci, med kterimi je bilo 169 društvenikov. Po 11. uri je predsednik dr. Bizjak odprl zbor s kratkim nagovorom. Po prebranem zapisniku prvega obč. zbora prebere in priporoči g. Trobec v imenu odborovom prošnjo, ktero naj sl. zbor sklene poslati mestnemu starešinstvu, po kterej naj bi se okolici spet dala pravica voliti si svoje zaupne može mesto sedanjih okrajnih glavarjev, kteri okolice in ljudj ne poznajo in srenjo tudi preveč stanejo. Ko je še g. mestno-deželni poslanec Nadlišek ta predlog podpiral, sprejel ga je zbor enoglasno. Pri 3. točki dnevnega reda je odbor predlagal, naj si društvo napravi pri sv. Ivanu, kjer je društveni sedež, narodni dom na delnice, kteri bi društvu obstanek zagotovil in po vrhi še delničarjem dobiček donašal. Zoper ta predlog se sicer nobeden ni oglašil, le kar se tiče kraja, je g. Pipan nasvetoval, naj se napravi rajši v mestu; ali dobro mu je poročevalec, g. Trobec, ki je prvi načrt narodnega doma naredil, odgovoril, da ako čakajo okoličani, da bodo imeli narodni dom v mestu, ne bodo ga nikdar imeli. Po naših mislih bi bil tak sklep neizpeljiv, prvič zavoljo prevelikih stroškov, ki bi tako poslopje v mestu prizadejalo in drugič zavoljo ljubega miru, kterega bi morebiti nekteri prenapeti lahoni iskali kaliti z demonstracijami, kdar bi se okoliški Slovenci k občnim zborom shajali v mestu, ki je večidel vse polaščeno. Sicer pa je v vsej okolici pri sv. Ivanu najprimernejši kraj za to.

Ko je videl g. Pipan, da njegov predlog bi bil težko obveljal, predlagal je, naj se sklepanje o tej stvari za zdaj odloži in ker je dal predsednik ta predlog pred odborovim predlogom na glasovanje in ga še sam podpiral, bil je z večino sprejet. Upamo pa, da ga odbor postavi zopet na dnevni red prihodnjemu občnemu zboru in da g. predsednik dá najprej o odborovem in še le potem o posameznih predlogih društva glasovati. — O resoluciji do mestnega magistrata, naj se vpelje slovensko vradovanje za okolico, je poročal g. Dolinar, podpiral ga je zopet g. Trobec. Poslednji je govoril nekako tako-le: Okolica je že l. 1867 prosila, da bi se vpeljalo za okolico slovensko vradovanje, pa tega nismo še do danes dosegli, temveč ker smo vsled §. 19 osnovnih drž. postav od sl. magistrata tirjali, naj se društvu slovenski dopisuje, žugali so nam po nekkih §§. s kaznijo 50 gld., ako se jim ne vdamo, pa zapeli so v trdne stene. Zato zdaj zopet tirjamo, naj se postava spolnuje. Tržaška srenja obstoji iz dveh delov, namreč iz mesta in okolice; oba dela morata biti zedinjena v pravičnej bratovski ljubezni, ne pa v jeziku, ker okolica je slovenska. Zato se obrnimo do naših mestnih očetov, naj nam bodo pravični in naj nam sl. magistrat ukaze, dopise, oznanila v slov. jeziku pošilja, da jih bomo razumevali. Če že vis. c. k. namestništvo slovenski dopisuje, toliko bolj bi moral to storiti magistrat, ako želi, da mu bo okolica vedno zvesta, ravno kakor je in bo vedno zvesta cesarju in Avstriji. Resolucija je bila enoglasno in z navdušenostjo sprejeta. Govoril je še g. Grdol o krivici, ki se godi okoličanom, da magistrat pri oddajanju dela na-nje premalo ozir jemlje in ga rajši daje ptujcem, t. j. ne le takim, ki niso iz Trsta, ampak še celo Neavstrijancem. Dotični predlog pride v prihodnjem zboru na dnevni red. Tako je bil drugi občni zbor okoli 1 ure popoldne sklenjen v korist in zadovoljnost ne le društvenikov, temveč vseh okoličanov in tudi drugih Slovencev.

Iz Celja, 15. marca. (Zastopnik duhovništva v našem okrajnem šolskem svetu.) Nove šolske postave so komaj še le dobrih 6 let stare in naš okrajni šolski svet je že veliko sprememb doživel, posebno glede zastopnikov katoliške cerkve. — Ko je l. 1869 stroj okrajnih šolskih svetov luč sveta zagledal, je škofijstvo in cesarska vlada v soglasji imenovala našega pokojnega g. opata Matija Vodušek-a za zastopnika cerkve v okrajni šolski

stega. Ta duhovna preroditev je mu hitreje pomagala do zdravja, kakor še tako ljubeznjiva postrežba, kajti kmalo začel je zahajati pod milo nebo na čist zrak, ter se je očividno boljšal od dne do dne. Pozneje včasih zašel je prav v mesto, in da bi se skazal pravega učenca Jezusovega, iskal je bolnih ednakovercev, stregel jim in tolažil jih. Nek dan vračaje se od bolnikov naletel na kričečo drhal. Gre bliže, da vidi, kaj imajo. Sredi med njimi ugleda hromovega kristijana, ki ga drhal bije in suje. Siromak si ne more kaj, zato molče trpi. „Galilejec si, pa si hromov!“ oponašajo mu. „Čemu veruješ vanj, saj te ne ozdravi?“ Vrišč nastajal je čedalje hujši.

Ta hip prerijeta dva moža, Eleazar in Daniel, do siromaka, primeta ga, vzdigneta in odneseta ukljub kričečej drhali. Tudi Hanani začel je bližati se njima, kar tik sebe začuje osupljiv vskrik. Ozre se, in oko njegovo se je vjelo z očesom Karikljevim. Grk je prebledel, ni se mogel premakniti z mesta, srpo je gle-

dal nasprotnika, o katerem je za trdno menil, da gnjuje v zemlji. Ali je to živ človek, ali je prevara domišljije? Grk ne more strpeti pogleda Esenčevega, zato pobesi oči v tla, a Hanani osupnjenca krotko prime za roko, rekoč: „Ne boj se, nečem ti nič žalega učiniti, vse je pozabljeno, jaz se nečem osvetiti. Ali ti, ljubi moj, hodiš po krivem potu, ne skruni srca s tolikimi in takimi grehi.“

„Kaj, ti odpuščaš, pa meni?“ zajecelja Grk. „Srčno rad!“ milo odgovori Hanani. „Ali zakaj si me bil napal? Če si siromak, jaz ti pomorem in prav rad.“

„Ne, pomanjkanje me ni zapeljalo“, trdi Grk, kterega je na novo osramotila prijaznost onega, od kterega bi moral misliti, da mu je smrtni nasprotnik.

Ta hip prišel je memo Jonadab; Kariklju se je videlo, da mož ni opazil niti njega niti Hananija. Esenec poprosi Grka, da bi stopila v kako stebrišče, da bi se mogla na samem

pogovoriti. Grk pazljivo posluša miloresno svarjenje potnega svojega tovariša; oči se mu zasolze, čelo pa pomrači žalosti. Poslovivši se seže Esencu v roke zagotavlja ga, da se hoče poboljšati. Hanani se mu ponudi za svetovalca in pomočnika v vseh težavnejših zadevah. Poljubivši se gresta vsak na svoj kraj.

Ali hipoma storjeni sklep Grkov moral je kmalo prestati ostro preskušnjo.

Karikelj se je zmotil mislé, da ga Jonadab ni opazil, ko je govoril s Hananijem. Farizejec videl je njega in Hananija, ter po neumornem popraševanju izvedel tudi to, da se je bil Hanani pokristijanil.

Farizejec se je zelo jezil, češ, da ga je bil Grk opeharil za novce, in v negotovosti, kaj naj prične, gre prašat svojo, za vsako zločinstvo sposobno in prekanjeno ženo.

(Dalje prih.)

svet; a g. opat Vodusek, ki je veliko let imel s šolo opraviti in je pri splošni človeški slabosti vendar veliko dobrega storil in je imel prav jasna načela o izreji mladine, ni hotel biti cokla možev, ki niti pojma nimajo o šoli, in je to čast brez pomislika odložil, kar so po večini naj izvrstnejši šolski prijatelji in dekani storili, kakor Rozman, dr. Janez Vošnjak in drugih več.

Na to izvolila je vlada gotovo po predlogu preč. škofijstva g. dekana v Novi cerkvi Fr. Juvančiča v okrajni šolski svet, moža, ki vedno s strahom in trepetom opazuje, kakšen veter od zgoraj vleče, in ki je to čast v začetku z veseljem sprejel. — Ni še 2 leti preteklo in g. kanonik in dekan se je prepričal, da njegov glas v okrajnem našem šolskem svetu je glas vpijočega v pušavi, in da kedar koli so se cerkvena vprašanja povdarjala, bil je vedno sam na strani cerkve, zato je tudi on to čast odložil. Potem je prišel naš okrajni šolski svet v veliko zadrego zavoljo zastopnika cerkve, kajti prosili so žalskega in pozneje teharškega g. župnika, a oba sta to čast odložila, še pozneje bila sta vprašana 2 celjska gospoda kaplana, bi li ne hotela pozdignjena biti k tej visoki časti in ko sta tudi ona odkimala, izvolil je se l. 1873 g. dr. Maurer v naš okrajni šolski svet, ki je to butaro prevzel, akoravno so mu ko tujcu gotovo naše razmere bile neznane. Ta mož prišel je iz Budovic na Češkem na našo gimnazijo za profesorja matematike in fizike in je v predmetih, ktere predava, strokovnjak, da malo takih, zato so bili posebno dijaki žalostni slišati, da je v začetku letošnjega šolskega leta bil na lastno prošnjo prestavljen na drugo gimnazijo v Gradcu, kamor se je meseca oktobra pret. l. preselil. Iz tega vidite, da Vaš dopisatelj ni dobro o g. dr. Maurerju podučen, ker bi drugače ne bil v št. 30 Vašega cenjenega lista krivo poročal, da je letos okrajni šolski svetovalec in da ni v našem šematizmu, kakor bi se za svoj stan ne zmenil. V lanskem šemat. je stalo: dr. Ferdinand Maurer, cistercijski redovnik iz Hohenfurta na Češkem, letos ga ni več tukaj, zato je tudi njegovo ime izostalo in je tudi seveda iz šolskega sveta izstopil.

Po odhodu g. dr. M. je naš okrajni šolski svet prišel vnovič v zadrege zavoljo naslednika. Cesarski gospodje gotovo najbolj za zdajšnji čas sodijo, zato so hoteli g. Iv. Krušica, gimn. profesorja verozakona, na to mesto posaditi, a tudi ta ni hotel te časti uživati in je odpovedal. Kako da niso naši gospodje kakenga družega bivšega cesarskega duhovnika našli, ne vemo, in se čudimo, pa Štremajer ima v našem okraju tudi svojih ne potrebnih pa zvestih prijateljev, ki že par let njegovih grošev prejemajo in roka roko umiva in tako je menda prišlo, da je g. župnik na Dobrni bil izvoljen še le pred malo dnevi v naš okrajni šolski svet in je to mesto z veseljem sprejel in zato sme za letos zopet kakih 200 gold. Štremajerjevih grošev pričakovati. Na zdar.

Iz Maribora, 14. marcija. (Čitalnica, sodnišče, † dr. Krajnc.) Tukajšnje Slovence je zelo razveselilo, ko smo zvedeli, da pri stavljenju kandidata za notranjsko volitev je vendar prišlo do potrebne složnosti. Bog, da bi le povsodi tako bilo. Pri nas je slovenska reč tudi korak storila naprej in sicer tudi po poti vzajemne strpljivosti. Hirajočo čitalnico smo začeli oživljati. Prvi čin se nam je posrečil. Pristopilo je mnogo udov, ki bodo zopet druge privabili. Tudi novi odbor je tako sestavljen, da se dobrega uspeha nadjamo. Zastran Slo-

škovega spomineka bode stvar menda letos dognana. Čitalnica je volila, kakor jej po pravih gre, dva odbornika in sicer, kakor je že „Slov. Gospodar“ poročal, dr. Srneca in prof. Valenčaka. —

Naši mestni očetje, deloma ponemčeni Slovenci, so ukljub svojemu precej debelemu urgermanstvu pri ministrih te dni nekoliko na cedilu ostali, ko je izmed njih trojica poslanikov na Dunaj hodila moledvat za sodnišče. Vrnili so se domu jako klaverni. Pravi se, da je minister gospodom izvrstno vedel srca in obisti pregledati ter da je v njih čudne stvari našel: eden bi boje rad hišo drago prodal, drug novo zidal, tretji pa prazna stanovanja s sodnijskimi uradniki napolnil. Vrh tega je od ministra poslani višje sodnije svetovalec gosp. Mayd pri ogledovanju ponujenih predmetov za sodnišče tako čudna vprašanja stavil, da je osupnjenim, sicer brez dvombe srčnim mestnim očetom, srce skoro v hlače zlezlo. Niso vedeli, kaj bi odgovorili. Prosili so, naj se jim dovoli oddahniti se — potem bodo pismeno odgovorili. Tudi prav! —

Še nekaj! V zlati Pragi je umrl 22. febr. t. l. v znanstvenih krogih slavnoznani profesor prava dr. Jož. Krajnc, rojen l. 1821 v Skalah nad Celjem. Rajni bil je tedaj rojen Slovenec in nekaj časa vrl narodnjak. Iz zanesljivega in rajnemu prijateljskega vira pozvemo o njem sledeče: Leta 1848, ko so v Gradcu živeči slovenski rodoljubi — med njimi rajni prof. Kvas, potem še živeči dr. Muršec in zdaj zabredli dr. Razlag in pozneje c. k. gimnazijalni nadzornik dr. Dragoni — politično-literarno društvo „Slovenijo“ ustanovili, bil je dr. Krajnc eden izmed najdelavnejših udov. Ob istem času t. j. l. 1848—50 je dr. Krajnc bistroumne članke pisal za razne novine n. pr. „Gratzer Zeitung“, „Presse“ (ki je tedaj bila nekoliko federalistična) in za praško „Union“, ter branil narodne pravice Slovencev. Izdal je takrat tudi nemški pisano knjižico, v kateri je naše narodne težnje zagovarjal. Leta 1850 in 1851 je učil na graškem vseučilišču več juridičnih predmetov zraven prof. Škedelna. Da se ta slovenska pravna stolica ni držala, so zakrivali deloma lenobni slovenski dijaki, kateri prada vanj marljivo obiskavali niso. Za Bachovega absolutizma bil je dr. Krajnc premeščen v Sibirij. Mnogokrat, toda vselej zastonj, je prosil za mesto advokata ali notarja v slovenski domovini. Svojemu sošolcu na graški univerzi, sedanjemu kulturnemu ministru, se je imel zahvaliti, da je prišel za profesorja v Inomost.

Pozneje ga je narodni profesorski kolegij praški pozval v Prago, kjer je spoštovan od vseh, ki so ga poznali, umrl.

Poslednji čas se rajni sicer ni toliko več potegoval za svoj slovenski dom, kakor poprej. To je zakrivilo, da so ga Nemci svojim prištevali. Vendar gledé svojih poprejšnjih zaslug smo primorani, da ga tukaj za-se reklamiramo in mu hvaležen spomin ohranimo. Bodi mu zemljica lahka!

Domače novice.

V Ljubljani, 18. marcija.

(Petelin ljubljanskih nemčurjev) in najmlajši deželni poslanec mesta ljubljanskega, pl. dr. Schrey, bralcem našim že po obravnavah deželnega zbora kranjskega kot sitnež in in neprebavljiva čenča znan, je v zadnji skupščini „konstitucijskega društva“, čegar predsednik je, čutil v sebi zopet govorniško žilo ter izrekel besede neopravičene hudobnosti, namreč „da mi Slovenci smo samopridni, da nam ni toliko za blagor naroda, kolikor za

lastni dobiček“. Počasi, gospod doktor! Saj menda Ofenheimove pravde še niste pozabili? Tudi se boste spominjali goljufij in sleparij, ki so se pri zadnjih volitvah na Kranjskem godile v prid tisti stranki, kateri se prišteвате, kateri govorite Vi! Pri obojem tem mi nismo čisto nič prizadeti, pač pa Vaša stranka, zaradi ktere je moralo zdaj državno pravdnistvo vpeljati sodnijsko preiskavo. Sicer pa Vam, gosp. doktor, tu javno povemo, da nam Vi niste mož, ktere ga bi mi pripoznali za sorodnega nam nasprotnika. Čenčajte svojim privržencem, dokler se Vam poljubi in Vas hoče kdo poslušati; nam Vaša beseda ne velja. Kam bi li prišli, če bi se hoteli z vsakim pričkat, ki za nami vpije!

(Iz seje deželnega odbora 12. marca.) Posvetovalo se je o predlogih vodstva sadje- in vinorejske šole na Slapu zaradi pomnoženja dijaških štipendij za to šolo in zaradi nekterih pozicij šolskega proračuna za l. 1876. — Sklenilo se je sklicati enketno komisijo ob času deželnega zborovanja v posvetovanje o načrtu nove občinske postave v dotiki z vpeljavo glavnih občin. — Na dopis deželnega šolskega sveta zaradi podelitve učiteljske službe v Žireh učitelju Leop. Božiču je deželni odbor pritrdil predlogu dotičnega krajnega in okrajnega šolskega sveta. — Prošnja županstva občine Mirne za pomoč, da bi se občini naklonila štantnina od dveh letnih sejmov, ktero zdaj mirnska graščina za-se pobira, izroči se, ker ne spada v področje deželnega odbora, deželni vladi v kompetentno obravnavo. — Dopis deželne vlade, da se je obrnila na ministerstvo za napravo žandarmerijske postaje v Bledu, vzel se je na znanje.

(Slovensko gledišče.) Vspeh že znane izverstne burke „Čevljar baron“ je bil zopet sijajen. Gospod Kajzel je bil pravi škratelj, le za petje ima malo pretih glas. Gospod Noll kot čevljarski mojster se je odlikoval posebno z novimi kupleti, ki so po vsih prostorih vzbujali živahen plosk. Gospodična Piskarjeva je bila v igri in petji izverstna, skoro je tako vrolo še nismo videli igrati. Čestitamo k vspehu. Gospodična Podkrajškova nam je prav naravno staro, na svoje prednike in svoj stan ponosno žlahnočutno baroninjo. V petji se je zbor dobro odlikoval z močnimi glasovi, ravno tako vojaška godba pri spremljevanji in med posameznimi deli igre, in je bila zato glasno pohvaljena. Gledišče je bilo, izvzemši lože, dobro polno, občinstvo ves večer dobre volje in je ploskalo med igro in po nji igralcem in igri. Ko bi bili vsi večeri taki, ne bilo bi se dramatičnemu društvu bati deficita. — Drevi se bo igralo „Zapravljivec“, ki je moral zaradi hude boleznij g. Schmidta zadnjič preložen biti.

Razne reči.

— Nesreča. Iz Trebnja 16. marcija. V torek zjutraj gresta dva hlapca iz Kamnega potoka v gozd drv iskat. Vrneta se po slabem kolovozu in zvrneta. Vzdigneta in ko se hoče v drugo zvrniti, priskočita, da bi voz pridržala, pa ju premaga in težki voz pade na nju. Eden le trikrat zavpije: „Miha pomagaj mi“ in umrje; drugi se je le na nogi poškodoval. Do pol ure ležita pod vozom, dokler ljudje ne pridejo in ju izpod voza potegnajo. Pri vsi nesreči je pač za ranjkega sreča in drugim tolažilo, da je bil ubiti dan poprej pri spovedi in sv. obhajilu. — Ljudje sploh zelo boleajo, večidel pa za pljučnico.

— Za mrtvaškim strupom je umrl v Celji vojaški zdravnik gosp. Valand, Slovenec po rodu in mišljenji. Pri parani se je vrezal

v prst, potem se ga je lotil prisad in v dveh dneh je bil mrtev.

— V Medlogu pri Celju je 14. t. m. pri svojih starših umrl g. Martin Krušic, doktor vsega zdravilstva, komaj 30 let star, ki je po dovršenih šolah v Celji bil praktičen zdravnik. Narodnih doktorov zmiraj pogrešamo, zato je zguba toliko večja. Naj v miru počiva.

— Bukve in meh. Znan šaljivec prosil je svojega prijatla, naj mu posodi bukve, ktere želje mu pa ta ni hotel spolniti rekoč: „Ne posojujem bukev rad iz hiše, pa če hočeš k meni priti in ves dan brati, mi bo prijetno.“ Nekaj dni potem rabil je ta prijatelj meh, kakoršnega je imel, kakor je vedel, šaljivec. Prosil ga je toraj, naj ga mu posodi; a taje odvrnil: „Ne posojujem mehu iz hiše; pa če hočeš k meni priti in ves dan pihati, mi bo prijetno.“

— Duhovske spremembe. V ljubljanski škofiji: Izpraznjena korarija v novomeškem kapitelnu je razpisana 10. marca. — Č. g. Jernej Ramovž je postal isjmošter v Poljanah nad Loko; č. g. Janez Virant pa gre za administratorja v Podgrad.

V lavantinski škofiji: Č. g. Anton Fišer str. je postal provizor pri sv. Marjeti na Pesnici; č. g. Anton Brežnik je postavljen za II. kaplana v Rušah. — Umrl je č. g. Fr. Dreisichner, župnik pri sv. Marjeti na Pesnici, 2. t. m. R. i. p. — Razpisane so fare: Šent-Il pod Turjakom do 12. aprila; zgornja Ponikva do 12. aprila in sv. Marjeta na Pesnici do 14. aprila t. l.

Poslano.

Podpisani šolski svet v Senožečah se v prvi vrsti šteje poklican, brez vse mere strasten dopis iz Senožeč dne 7. februarja v „Slovenec“ preklicati. Dopisnik se sklicuje na neki dopis iz Vipave ktereja je gotovo tudi on spisal, ali vsaj narekval. Iz vsega dopisa se vidi, kako neutrudljivo in zagrizeno preganja in obrekuje tukajšnjega občno spoštovanega že čez 34 let na tukajšnji šoli šolsko mladino učečega učitelja in sedanjega c. kr. okrajnega nadzornika g. Karola Demšarja. On mu našteva mnogo naslovov, pa vendar jih je še nekaj pozabil, tedaj mu jih v spomin pokličemo g. Demšar je tudi predsednik krajnega šolskega sveta, pred ko je bil nadzornik tudi zastopnik učiteljev pri okrajnem šolskem svetu, ud kmetijske družbe, posestnik „zlatega križa za zasluge“, cerkveni klučar itd. Rad bi mu tudi službo in številko obesil, ktero je morebiti on nosil in opravljal. Toliko smo prepričani in moremo resnično pričati in tudi podpisani v šoli stanujoči gospod katehet Ivan Zagorjan spričuje, da ni nikoli zapazil,

da bi kdo med učnimi urami šolo motil, ali da je kakš ropot in da Demšar svoje dolžnosti, kakor učitelj in občan na tanjko in vestno spolnuje, to pokaže tudi, ker se njegovi učenci v četrti razred jemljejo in dobro napredujejo. Dosti jih poznamo, ki so samo k njemu v šolo hodili, ki so zdaj uradniki, poštarji, kupčevalci v Trstu in doma, izobraženi rokodelci in kmetovalci, morebiti se dopisnik sam prišteva k tistim izrodkam.

Prepričali smo se tudi vsako leto pri preskušnjah, da se otroci uče vse predpisane predmete in veselje je viditi v spomladi in poleti učitelja in učence v drevesnici, kjer se v prostih urah sadjorejo uče. Pa kaj pomaga sovražnik vidi skozi druge očale, in če se kači na glavi stoji se še zmiraj z repami opleta in misli da ima v repu strup. Dopisnika ni treba več opisovati, zakaj pri nas ga vsak dobro pozna.

V Senožečah 21. svečana 1875.

J. Piano, podpredsednik. Anton Može, odbornik. Miha Može, Martin Markovič, Jožef Perhauz, Fr. Mohorčič.

Daje gosp. učitelj K. Demšar ob poduku odločenih urah vselej v šoli, da pazi na mir v svojem razredu, da ga med šolskimi urami nikdo nikoli ne moti v podučevanju podpisani potrjuje.

V Senožečah 25. svečana 1875.

Ivan Zagorjan,
katehet.

Listnica vredništva.

Gosp. dop. „od Drave“. Od vsakega, toraj tudi od beletrističnega lista, ki prihaja iz Translajtanije k nam, se mora plačati 1 kr. poštnine.

Umrlj so:

5. marca. Jožefa Cvetrešnik, malarjeve udove hči, 24 l., za mrzlico. — Franciška Steblaj, delavka v cig. fabr., 26 l., za pljučnico. — Jože Pettauer, urar, 73 l., za oslabiljenjem. — Anton Dolničar, gostač, 51 l., za otrpuenjem hrbtanca. 6. marca. Jože Marinka, sodarja otrok, 13 m., za božjastjo. — Andrej Kramar, čevljar, 56 l., za pljučno sušico. — Marija Kodlošek, otrok kaz. nadzornika, 36 l., za božjastjo. — Hermagor Krivic, delavec, 6 m., za splošno vodenico. — France Volčič, delavec, 29 l., za krvotokom.

7. marca. Alojzija Grilj, kondukterja hči, 8 l., za vnetjem vratu. — Ana Vrhovec, inšt. reva 71 l., za vnetjem jeter.

8. marca. Ana Černi, trgovca dvojček, 6 m., za pljučnico. — Blaž Merkar, gostač, 49 l., za oslabiljenjem.

9. marca. Jože Urler, delavec, 40 l., v bolnišnico umirajoč prinesen. — Janez Lušin, uradnika otrok, 3 tedne, za božjastjo. — Alojzij Bernot, trgovca z lesenim blagom otrok, 2 l., za vodeno glavo. — Janez Puc, mizar, 22 t., za oslabiljenjem.

11. marca. Reza Rak, delavka, 19 l., za oslabiljenjem.

Eksekutivne dražbe.

20. marca. 3. Jan. Sive-tovo iz Sela (1754 gl.) na Brdu. — 3. Andr. Zdravje-tovo iz Goričice (2598 gl.). — 3. Lukež Belč-evo iz Osredka, obe v Ljubljani. — 2. Tone Povše-tovo (3580 gl.) v Litiji. — 2. Alojz Ferjančič-evo iz Ipave (8335 gl.) v Ipavi. — 1. Mat. Kirin-ovo iz Bozjakovega (1025 gl.). — 2. Jož. Keizan-ovo (1160 gl.). — 2. Jan Meklenšek-ovo iz Gabrova (968 gl.), vse v Metliki. — 2. Vencel Keržišnik iz Zagorice (1199 gl.). — 1. Elizabete Rabič-eve (3000 gl.), obe v Radolici. — 1. Peter Sterk-ovo iz Jelenove vasi (413 gl.). — 2. Jakob Špringer-jevo iz Bistrice (4000 gl.). — 2. Mih. Lillek-ovo (130 gl.), vse v Črnomlju.

22. marca. 2. Mih. Krašove-evo iz Studenca (870 gl.) v Ložu.

23. marca. 2. Jak. Vovršarjevo iz Dragumlje (1480 gl.) v Metliki.

Telegrafične denarne cene 17. marca.

Papirna renta 71.55. — Srebrna renta 76.95. — 1860letno državno posojilo 112.60 — Bankine akcije 963. — Kreditne akcije 238. — London 111.30 — Srebro 104.40. — Ces. kr. cekini 5.23. — 20Napoleon 8.88.

Denarstvene cene. 16. marca.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	70 70	71 50
5% renta v srebru	75 95	76 10
Srečke (lozi) 1854. l.	104 50	105 —
„ „ 1860. l. cel.	112 75	113 —
„ „ 1860. l. petinke	115 75	116 25
Premijski listi 1864. l.	127 —	127 50

Zemljiščine odveznice.

Štajarske po 5%	93 —	94 —
Kranjske, koroske in primorske po 5%	86 50	—
Ogerske po 5%	78 75	67 —
Hrvaške in slavonske po 5%	79 50	80 —
Sedmograške po 5%	76 90	77 40

Delnice (akcije).

Nacijonalne banke	957 —	182 —
Unionske banke	99 25	99 50
Kreditne akcije	217 50	217 75
Nižoavstr. eskomptne družbe	180 —	182 —
Anglo-avstr. banke	127 —	127 25

Srečke (lozi).

Kreditne po 100 gld. a. v.	164 —	165 —
Tržaške „ 100 „ k. d.	109 —	109 50
„ 50 „ „ „	53 50	54 —
Budenske „ 40 gld. a. v.	25 50	25 50
Salmove „ 40 „ „ „	33 —	33 50
Palfi-jeve „ 40 „ „ „	27 —	28 —
Clary-jeve „ 40 „ „ „	26 50	27 50
St. Genois „ 40 „ „ „	26 50	27 —
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	20 50	21 40
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	—	—

Srebro in zlato.

Ces. cekini	5.23 —	5.24 —
Napoleonsd'or	8.89	8.90 —
Srebro	104.50	104.60

Zobni zdravnik dr. Tanzer

učitelj zobozdravilstva na vseučilišču
v Gradcu,

bo pričel v Ljubljani „pri Slonu“ 14. t. m. svojo zobozdravniško in zobotehniško prakso.

Bivati more tu le 14 dni t. j. od 14. do vštetega 27. t. m., na kar podpisani svoje p. n. bolnike opozoruje.

V Gradcu 11. marca 1875.

(23—2)

Dr. Tanzer.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška
grška

turška
grška

obrazna pomada za ženske,

najbolj nedolžno sredstvo za ženske, posebno se priporoča za gube, pege, mazolje, hrapovo kožo in dá obrazu zelo gladko kožo in nježno barvo. Reči, iz kterih je narejena, je avstrijsko-ogerski urad pregledal in za izvrstne pripomočke spoznal. Pohvalna pisma se ne razglajajo.

Cena pomade 1 gld. 50 kr.

Vsako naročilo se točno izvrši proti poštnemu povzetju ali če se znesek naprej pošlje. — Pisemske marke in koleki (štempeljni) vseh dežel se jemljó namesto denarja. — Prodajalci dobé primerne odstotke.

(15—11)

Nešić-evo

c. k. izklj. privilegirano

grško milo (žajfa)
za rodovine.

grško milo (žajfa)
za rodovine.

Vzhodno toaletno milo za zdravje in olepšanje, lepo dišeče, prekosi gledé dobrote in vrednosti res najboljše milo, odpravi gotovo vse nečistosti na koži, kakor izpustke, mazoljčke itd. in dá koži nježnost in gladkost, kakoršne nobeno drugo toaletno sredstvo ne. Pohvalna pisma najviše gospode, pa tudi meščanskega stanu je vsakemu videti dovoljerno.

Cena 1 kosa 30 kr., dvojnega kosa 50 kr.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška
arabska

turška
arabska

tinktura za barvanje las in brade,

dozdaj neprukošena v svoji lastnosti, ker je ne le popolnoma neškodljiva, ampak tudi rast las zelo pospešuje in lase koj črno, temno-rjavno, rumenkasto-rjavno itd. pobarva, da je treba le takrat vnovič barvati lasé, ko so že vnovič zrastle. Dokaz izvrstnosti je ta, da imam med stalnimi p. n. naročevalci najviše kapacitete, gospodo, doktorje, častnike itd. 1 steklenica s podukom o rabi vred 2 gl. 20 kr.

Napis: J. B. Bešlin, Wien, Ippenplatz 1.